

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL

VALLÈS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmara.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan.

De totas las obras que 's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Secció 3.ª de la Càmara Agrícola Oficial del Vallès

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s'ha de ser soci de nostra Càmera; l'anunci per cada inserció, val á rabó de 25 céntims la ratllia.

Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

—Hi ha per vendre una junta de bous de vuyt pams d'alsada y de uns quatre anys.

—Matxo apropósit pels trevalls de pagés: se ven.

DEMANDAS

—Lisol. Els que 'n necessitin en trobarán á la Càmera á 2'50 pessetas el pot d' un Kg.

—Abastadoras d' olivas. La Càmera ne te pera 'ls socis á pessetas 2'50 cada una.

—Carro: n'hi ha un en molt bon estat, gran y reforsat que 's canviaria per altre de mes petit.

TALLER D' ENCUADERNACIONES

Además de la encuadernació de llibres desde 'ls mes antichs als mes moderns, se fan tota classe de trevalls que dita industria abarca; y son: *Petacas, Targeters, Carpetas, Bades de luxo y economichs, Papereras, Estutjos y Mostraris* pera tota classe d' industrias, *Caixas de cartró* pera tota classe d' industrias, y en especial de las de luxo pera regalos.

Llibres de contabilitat, se fan als rallats dels models que s' encarreguin.

Llibrería y Objectes d' Escriptori

DE JOSEPH XIRAU

Carrer de Sant Roch, 4.—GRANOLLERS

REVISTA

DE LA

CAMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL VALLÉS

SUMARI: Las Asociaciones Agrícolas y 'ls mestres d' Instrucció Primaria. Carta oberta al senyor don Marian de Linares.—Higiene, medicina y economía del camp, X.—El Congrés Agrícol del Vendrell.—Inauguració de la Delegació de Caldas.—Federació Agrícola Catalana.—*Informació extranjera.*—*Crónica.*

Las Asociaciones Agrícolas Y 'LS MESTRES D' INSTRUCCIÓN PRIMARIA

Carta oberta al senyor don Marian de Linares

Palafrugell.

Distingit amich: He llegit y vist reproduit en alguns periódichs agrícols, el seu article capsat ab el títol que poso al demunt d' aquesta carta que tinch el gust de dirigirli y que m' he determinat á publicar, porque l' indiscutible y merescut prestigi de vosté, ab la publicitat que s' ha donat al seu pensament, podrian tal vegada fer que aquest pensament s' intentés portarse á la práctica, convensuts com deuen haver quedat molts de la seva necessitat, y més encara per la seductora manera que te d' exposarlo, mentres que jo entench que intentar realisarlo fora malgastar unas energías que importa aprofitar en altra forma.

En síntesis proposa vosté en l' esmentat article, que las asociaciones agrícolas reparteixin de franch als mestres d' estudi exemplars de las sevas respectivas revistas y publicaciones, pera que las donguin á llegar als alumnes un cop á la setmana.

Idea noble es sens dubte la de vosté, pero 'm permeto dirli que la considero poch práctica, ab tot y que al primer cop d' ull no deixa de captivar.

Parlém clar y catalá, que aixís ens entendrém mes be. En primer lloch tinch de manifestar, per molt que 'm dolgui, que á diferencia de vosté no considero al magisteri espanyol, ni al catalá, en general, capás de repetir la gran obra instructiva y educadora del mestre francés, del alemany. Fent naturalment las excepcions degudas, entench que 'l desgraciat magisteri espanyol no está pera regenerar als altres, quant prou feinas te ab ell mateix. ¿Será tal vegada degut el decaïment moral á que 'm refereixo, á que pera els nostres mestres d' estudi resa en primer terme aquella dita del genial Costa de que la meitat dels espanyols se 'n van al llit sense haverse pogut atipar? Sia lo que vulgui, crech que l' abatiment es gran entre 'l magisteri espanyol y que se sent ab poquíssimas forsas pera aixecarse, com li caldría, per demunt dels altres homes.

D' aquí que si no facilitém en gran manera al mestre d' estudi la tasca d' ensenyar agricultura, no n' ensenyará: si no li donem ben pastada la materia, no l' elaborarà be pera servir-la als alumnes, y aquets no la pahirán. Els hi succeirà lo mateix que ab las demás assignaturas, que després de molts anys de *passarlas...* no 'n saben res ó ben poca cosa, no per culpa d' ells, sinó per culpa del contingut dels llibres y del vicis generals dels sistemas pedagógichs en us y moltas vegadas per culpa del mateix professorat, que no te esma pera subsanar els defectes de la bárbara, irrisoria manera d' ensenyar que imposa l' Estat espanyol.

¿Y creu vosté, amich Linares, que 'l contingut d' una Revista es, en general, materia assimilable á una inteligencia que tot just comenci á ferse cárrech de las cosas del mon? No diré que de tant en tant no 's hi trobin en las publicacions agrícolas, articles, datos y noticias apropósit pera ser entesos per la quitxalla, pero en general la lectura d' una Revista els hi resultaria indigesta, tant... com la major part de las altrás lecturas á que actualment están condempnats. En contra de lo que dich, pot alegrarse que 'l mestre podria previament fer una selecció de lo que es útil ó no fer llegir als alumnes... ¿pero la faría? Suposant que tingués voluntat pera fer-la, trobaría materia que fos facilment comprensible pera 'ls alumnes? ¿Y ni que la trobés, ¿no passaría las més de las vegadas que aquesta materia sería fins á cert punt secundaria?

Aixís, donchs, suposant que 'l mestre volgués y pogués fer aquella

selecció—qu' es molt suposar—ens trobaríam en que l' alumne llegiria coses que no li farien nosa de saberlas, es veritat, pero que més valdria que 'n compte d' ellas n' hagués llegidas d' altrás de més utilitat.

Entre lo que vosté proposa y res, potser fora preferible realisar la idea de vosté; pero entench que, recullintne l' esperit, s' hauria de portar á las escolas un cos de lectura agrícola confeccionada expresament pera la quitxalla, y per aixó no 'ns podém desafugir de las Cartillas Agrícolas, ó de tractadets semblants á ellas.

Precisament quan fressejava per el Ministeri d' Agricultura l' anterior Ministre, se va obrir un Concurs Regional de Cartillas Agrícolas. El plan del senyor Gasset era bastant recomanable; en termes bastant acostats á la veritat, se reconeixia en el preàmbul de la R. O. en qüestió—que porta la fetxa del 15 d' Agost—la necessitat de redactar aquestas Cartillas segóns el modo peculiar de ser de las regions; se varen establir las condicions pera pendre part en el Concurs; se varen oferir premis en metàlich; la premsa ab bombos y platets celebrá el projecte; se presentáren bon número de Cartillas; transcorregué el plasso d' admissió; ha transcorregut de sobras el temps en que devian adjudicarse els premis, imprimirse y donar á las Escolas tals Cartillas... y quant tothom se pensaba que á Madrid ja nos 's recordaban mes dels compromisos contrets, ens surt *La Gaceta* del día 10 de Maig ab el Dictamen de la Junta Calificadora, declarant desert el Concurs perquè cap de las 48 Cartillas presentadas responen al objecte. Per R. O. de 30 de Maig s' obra nou Concurs, acabant el plasso d' admissió el 30 de Setembre, essent de temer que per fas ó per nefas no s' arrivi may ab aquest procediment á dotar á las Escolas de bonas ó regulars Cartillas, que tractantse d' haverhi d' intervenir els Guberns, ja 'ns podriam aconsolar en que fossin no mes que regulars.

¿Qué s' hauria de fer donchs? Al meu entendre, las associacions agrícolas deurían fomentar la formació de Cartillas agrícolas sense esperar que se 'n publiquin per iniciativa del Govern, y sí sols esperar d' aquest y especialment del Ministre d' Instrucció Pública, dels Inspectors d' ensenyansa y demás elements burócratas, que no posin entrebanchs á la entrada de las Cartillas á totas las escolas, aixís particulars com públicas.

¿Cóm deurían ser fets aquets tractadets d' agricultura?

El preàmbul al R. D. den Gasset, com he dit, conté apreciacions molt encertadas respecte á lo que deuen ser las Cartillas agrícolas. Diu que la varietat de zonas y de cultiu exigeix diversas Cartillas; diu

que totes elles indistintament deuen ser escrites ab un llenguatge senzill, de plasticitat infantil; que de consegüent no serveixen las fins avuy publicadas, perque en ellas se prescindeix de las circumstancias locals, de manera que s'ocupan d'agricultura en general, pero deixan al alumne á las foscas de lo que més li interessa, ó sigui el coneixement de tot alló que toca directament á la seva llar, á la propietat d' ahont els seus pares ne treuen els cabals pera mantenir á la familia.

Ara bé; ab tot y ser relativament bo el plan formulat per en Gasset, no se satisfarien ab ell las necessitats que 'l mateix ex-ministre senyala: una Cartilla Agrícola per Catalunya, una altra per Andalusía, etc., no respondrien al ideal. Molt li convé, per exemple, al alumne del Empordá y la Selva tenir principis elementals de la producció surera, pero al del Vallés, ahont aquesta producció es casi nula, li interessa d' una manera secundaria. Seria deficient, donchs, una Cartilla agrícola per cada Regió (tal com entenen á Madrid las Regions), pero podria respondre al verdader ideal una Cartilla agrícola per una ó més *Comarcas*, sens perjudici dels conceptes generals que totes podrien contenir. Naturalment que ni pensar, pera aixó, com pera res, ab la barroera divisió *provincial*.

Y al ser aquí contesto per endevant á una objecció incidental que se 'm podria fer, y es, que ab tanta varietat de Cartillas, per lo mateix que 'l seu tiratje fora curt, l' autor ó editors ne reportarien pochs beneficis materials si havian de proporcionarlas á preus módichs com seria del cas. Es veritat, pero es una veritat més atendida encara, que s' ha d' acabar l' escandalós negoci que generalment se realisa ab els llibres destinats á la ensenyansa—tan dolents y tan cars, usualment—perque aixís com l' Estat realisant tal funció ne treu ganancias quan á tot el mon civilisat es una carga, las Associacions agrícolas, que vindrien á suplir las deficiencias del Estat, haurien de portarse en aquest punt conforme á la obra civilisadora que realisarian.

Feta aquesta petita digressió, torném á lo que deurien ser las Cartillas.

Una altra circumstancia essencial deurien reunir. Es evident que haurien de ser escrites en el llenguatge propi de cada *Regió*, ab els modismes peculiars de cada *Comarca*; ó sinó, la lectura ó l' estudi d' ellas constituiria un motiu més de martiri pera 'ls alumnes que no parlessin l' idioma de las Cartillas y pera 'ls mestres, que si volguessin que 'ls alumnes treguessin fruyt de la lectura, passarian la pena negra pera felshi entendre lo que llegirian escrit en un llenguatge desconegut. Talment com passa avuy á Catalunya, á Valencia, á Galicia,

que la pobra quitxalla, quan *saben* més, es una renglera de paraules que ignoran el seu significat.

Altrament, per demunt de tot aixó, si 's cerca profit de tals lectures, lo que s' hauria de procurar en primer terme, es la *voluntat* del mestre. Si aquest se limita á fer llegir el llibre, á reganyar ó cosa pitjor, al que s' equivoca, com si 's limita á fer donar *de cor* la lliadó ab aquelles cantarelles tan enfadosas de costum y no hi posa per la seva part tots el medis necessaris pera comprovar que l' alumne se fa càrrech de lo que llegeix ó de la lliadó que dona, resultaria la tasca poch menos que inútil. Respecte á n' aquest punt, hi voldria dir quelcom més, pero com que veig que la carta es llarga excessivament, hi poso punt final, demanant á vosté y á tots els que 's preocupan d' aquestas cosas, se dignin fixar la seva atenció en tot quant deixo escrit, al efecte de veure si entre tots se poden arribar á introduhir en las nostras escolas alguns elementals coneixements agrícols, que á ben segur hi ocuparian un lloch més digne que altres que hi senyorejan encara, per la forsa de la rutina y de la ignorancia que 'ns envoltan. Tinguin per servidor affm.

J. MASPONS Y CAMARASA.

HIGIENE, MEDICINA Y ECONOMÍA DEL CAMP

X

Higiene de las plantas

Sa respiració y ofici providencial

I

Després de algunas reglas generals que habem donat sobre la higiene de las personas y de las bestias, anem á parlar un poquet de la higiene de las plantas. Si las plantas viuen, respiran, menjan, tenen malalties y moren, per forsa han de tenir la seva higiene per ferlas viure sanas y robustas, evitalshi malalties y curarlas quan las agafan.

Els pagesos están rodejats de plantas y las conreuhan tota la vida, y son poch els que las coneguin bè y sápigam las sevas funcions; com també remenan sempre terra y no coneixen la terra, porque si coneguessin la terra y las plantas treballarian ab més gust y més profit.

A un metje, abáns d' ensenyarli á curar malalts, li ensenyan la estructura del

cos humà y las sévas funcions y fa, com diuen, anatomia, obrint ab ganivetets y estudiant totas las parts del cos dels cadavres; y are recordo que un, al expli carli que feyan trossets dels cadavres dels homes els metjes, y dels animals els menescals, me preguntá si eran morts els cadavres, que es com si preguntés si era mort un mort; y allavors li vaig explicar aquell cas cert de un curandero, que encara volia curar un bou escorxat.

Donchs bè; un bon pagés ha de coneixer la terra y las plantas si no vol anar á las foscas, com hi aniria un tintorer que no conegués els colors y un fuster que no conegués las fustas.

La planta es un gran artista, que fa cosas maravellosas, moguda per el suprem Artista, qu' es Dèu; la planta ho fa casi tot ab carbó, ayre y aygua: el principal aliment de la planta, diriam el sèu pa, es el carbó; pero carbó que 'l oxigen del ayre fa assimilable convertintlo ab ácit carbónich; y dit ácit carbónich, que fa viure á la planta, á nosaltres ens mataria; es dir, que la planta 'ns prepara la vida ab el gas carbónich que 'ns donaria la mort; y si no fos la planta que se 'l menja, no viuriam, perque no tindriam aliments y 'ns asfixiariam com quan cau una persona dintre un cup de rahims quan fermentan.

Tot lo que fermenta, tot lo que crema, tot lo que 's pudreix, totas las personas y animals que respiran, exhalan ácit carbónich que va á la atmósfera; y aquestas mortals emanacions durant tants cents anys, es clar que 'ns ofegarian si la Divina Providencia no hagués encarregat á las plantas de menjarse dit gas pera alimentarse y purificar l' atmósfera: aixis l' atmósfera sempre 's carrega de carbó y la planta se 'l va menjant; de las despullas de la mort la planta 'n treu la vida per ella y per nosaltres.

¿Y cóm absorbeix l' ácit carbónich la planta, cóm respira?—Las fullas están plenas d' uns foradets molt petits, que s' anomenan *estomas*, ó sia bocas molt petites, tan petites que hi ha fulla que 'n porta un milló. Per aquets millóns de foradets respira la planta, no ayre com nosaltres, sino l' ácit carbónich de l' ayre que per nosaltres es veneno, per ella es salut y vida; penetra dintre las fullas, y ab l' acció del sol descomponen ó descreman, que podriam dir, dit ácit carbónich, quedantse ab el carbó y torna á enviar á l' atmósfera l' oxigen, qu' es gas respirable per nosaltres, que 'ns dona vida; aquesta separació que 'ls químichs han de treballar molt per lograrla, la fa la fulla ab molta facilitat, pero ab l' ajuda del sol, perque sense la llum del sol no ho pot lograr: aixis veyem que una planta que no li toqui 'l sol ni la llum, se va debilitant, se va tornant groga y prima y acaba per morir-se. Tots sabem que colguem las escarolas perque se tornin blancas, ó á lo menos las lliguem per privar las fullas de dintre, del sol y de la llum, ab lo qual se tornan tendras, y que 'ls ápits y cars no 's podriam menjar sense colgals de terra.

Son tan amants las plantas del sol y de la llum, que s' ha observat que posant plantas en lloch fosch, y deixant un foradet, la planta s' estira cap á la banda del forat, buscant llum y sol.

L' ayre impur, despullat del carbó per la planta, se torna pur per respirar nosaltres y 'ls animals.

Aixis com las abellas van desde las arnas ó buchs cap á las flors á carregarse

de mel y polen y descarregarse dintre 'l buch, aixís l' ayre surt carregat de nosaltres, arriba á las fullas, se descarrega y torna cap al nostre cor, pulmóns y venas á carregarse; aixís l' ayre se mantè respirable per nosaltres y per las plantas, donantse mutuo apoyo, com una societat de socorros mutuos; porque en la terra tot se logra per medi de l' associació, ab la qual veyem fan maravellas las abellas, las formigas y molts animals; y 'ls homes per iograr ventatjas no tenen més remey que associarse, y 'ls pagesos anirán malament fins que estiguin bèn associats y se ajudin y estimin uns als altres.

Aixís, donchs, l' animal fa ácit carbónich, del que la planta se nodreix, y la planta fa oxigen per respirar nosaltres, apoderantse del gas carbónich que 'ns envenenaria; de modo qu' hem d' estimar molt las plantas, porque 'ns serveixen per fernos menjar y per fernos respirar, y l' ácit carbónich que á nosaltres ens ofega y 'n fa tornar blaus, á las plantas las dona la verdor.

De nit las plantas exhalan carbónich com nosaltres, y per aixó no es bo de nit tenir plantas y flors al quarto, porque á las foscas es suspena la funció *clorofiliana* de las plantas de absorbir el carbónich, quedantse ab el carbó y retornant l' oxigen.

Tambè las plantas respiran per las arrels l' ayre que penetra á la terra, y per aixó, si á una planta se li apreta bè la terra se 'n resent y fins se pot morir, porque no pot respirar, com se moriria si se li tapessin els foradets de las fullas per ahont respira.

Nosaltres, además de respirar per la boca y pulmóns, també respirém per la pell, y á una persona que ab un barnís se li tapessin els poros de la pell, moriria sens tardar.

El Congrés Agrícol del Vendrell

Com no podia menos de ser, ha resultat un éxit complet el seté Congrés de la Federació Agrícola Catalana Balear.

La vila del Vendrell va solemnisar extraordinariament la celebració del Congrés, associantshi d' una manera ben directa.

El teatre del Circo, ahont s' efectuá l' assamblea, estava sempre ple. Una bona part de la concurrencia era constituída per elements de la comarca, ab tot y que foren molts els que no hi anaren, porque se 'ls hi havia dit que no hi cabrían, y aixís succehia, porque 'ls forasters aplegats y procedents de tots els indrets de Catalunya hi eran també en gran número. De la nostra Càmera se trobaren al Vendrell, els Srs. Dachs, Maspóns, Bruy, Fonolleda (Vicents) y potser algún altre que ara no recordem.

Com es sapigut, va inaugurar el Congrés el Ministre d' Agricultura, el qui va fer las declaracions de costum.

El President de la Federació, D. Manel Raventós, va contestar ab un excelent discurs, y un cop fora el Ministre, varen comensar las deliberacions del Congrés, sobre las que no 'ns hi extenem, esperant que podrem publicar las conclusions aprobadas aixís que se 'ns enviïn.

No hi ha dubte que 'l Congrés del Vendrell té de ser motiu de satisfacció per tots els agricultors, perque además del acert que hi va haver en la discussió dels temas, doná ocasió á que 'ls agricultors y els representants á Corts que hi assistían, se compenetressin una vegada més de las aspiracions de la classe agrícola, com se demostrá ab el modo com foren acullits els discursos que al final se pronunciaren.

Segóns consuetut, se renová la Junta Directiva de la Federació, passant el Vis-president á la Presidencia y elegintse Vis-president á D. Eusebi de Puig, President de la Cambra Agrícola del Empordá.

En sa virtut, ocupa ara la Presidencia de la Federació D. Leonci Soler y March, qu' es President del Gremi d' Agricultors de Manresa.

Seguint també la costum de sempre, se senyalá localitat pera 'l Congrés de l' any vinent, designantse la de Cervera.

Ens felicitem, donchs, del éxit del Congrés; enviem calurosa enhorabona al digne President nou de la Federació y testimoniem el nostre regonexement á la Cámara Agrícola y Ajuntament del Vendrell, que tant feren pera donar esplendor al Congrés y obsequiar á tots els delegats.

Inauguració de la Delegació de Caldas

El dia 22 del mes passat, tingué lloch la solemne inauguració de la Delegació de nostra Cámara Agrícola á Caldas de Montbuy, conforme anunciarem en el darrer número.

La festa sigué molt hermosa y una d' aquellas que han de formar época en la historia de la Cámara Agrícola del Vallés.

Arribarem á Caldas de bon mati, siguent molt bèn rebuts per nostres companys els senyors Torras y Boquet, á quinas familias tinguerem el gust de saludar, obligantnos á esmorsar en sa companyia.

A las deu en punt, hora senyalada pera l' inauguració, ens dirigirem en comi-

tiva á n' el local de la Delegació que porta 'l següent ròtul: «Delegació de la Cà-mara Agrícola oficial del Vallés.» Es el local molt espayós, situat en els baixos del Ateneu, ab portals d' entrada en els carrers del Forn y de las Graus. Consta d' un magatzém, ab un portal molt apropiat pera la càrrega de gèneros; d' una dependència destinada á Secretaria, y d' un saló d' actes bastant grandios en el que s' hi celebrá la inauguració, davant d' un públich escullit.

Ocuparen la taula de la presidencia els individus de la Junta directiva de la Central senyors Ros, Molina, Brustenga, Torras y Sayol, Mayol, Castells, y ademés los senyors Boquet y Draper. El vis-president de la Central del Vallés, don Francisco de P. Torras, declará oberta la votació pera constituir la Junta de la Delegació, resultant ellegits els senyors següents:

D. Salvador Boquet, president; D. Joseph Torras, vis-president; D. Genís Angli, tesorero; D. Jaume Fàbregas, comptador; D. Avelí Xalabarder, secretari; D. Antón Poch, vis-secretari. Ademés, resultaren nombrats vocals D. Joan B. Germá, de Caldas; D. March Pelachs, de Castellar, y D. Antón Puigdomenech, de Palausolitar: y vocals adjunts D. Joseph Castells, D. Vicens Arús y D. Francisco de P. Torras y Sayol.

Acte seguit entraren al Saló el senyor alcalde D. Joseph Pascual, y el senyor Ecónom de Caldas D. Antón Font, quins ocuparen la Presidencia.

Oberta la sessió per el senyor alcalde, el vis-president de la Central llegí una carta del President de la mateixa, D. Salvador Dachs, en la que excusá la seva ausencia, tota vegada que 's trobaba representant la nostra corporació al Vendrell, ab motiu del Congrés agrícol que va tenir lloch precisament en el mateix dia. En dita carta desitjava moltas prosperitats á la nova Delegació, y enviaba una afectuosa enhorabona als ellegits pera formar part de la Junta directiva de la mateixa.

Se llegí un' altra carta firmada per el senyor Arús, de Castellar, carta entusiasta en que revelá son autor un gran convenciment del bè que ocasionan las societats agrícolas, donat els nobles fins que persegueixen. Una y altra foren molt bèn rebudas per l' auditori.

El secretari de la Cà-mara, D. Domingo Molina, llegí á continuació la següent memoria, que fou escoltada ab molta atenció:

«SENYORS:

Desde que ocupo, encara que indignament, el càrrech de Secretari de la Cà-mara Agrícola del Vallés, es la cerimonia que 'ns tè reunits avuy en aquest local, la que més ha omplert d' entusiasme el meu ànim.

En efecte; una societat que 's pot dir que encara está en la seva infantesa y que ab tot y aixó ha adquirit ja tal desenrotllo que 's troba ab potencia pera crear una Delegació, ó dit ab altrás paraulas, una Societat que avuy dona á llum una filla molt estimada que l' ha d' ajudar en lo successiu en el bè qu' está fent als agricultors d' aquesta terra, es un acte que no s' hi troba un ab freqüència, es un aconeixement que no 's veu pas cada día.

Ja sabeu tots que l'home per sí sol no 's basta: necessita del poderós concurs dels seus semblants, donat lo limitat é imperfecte de la nostra naturalesa. D'aquesta imperfecció, d'aquet defecte, s'origina la Societat, que no es altra cosa que l'expressió material d'aquest auxili que 'ns devém uns ab altres mútuament.

Y com en qüestions agricolas se fa encara més necessaria dita compenetració d'afectes, d'aquí que tothom té d'esforsarse per viure acullit dintre de societats com la nostra, puig bèn conegut es el principi de que l'unió fa la forsa.

Y 'l pagés, y l'agricultor y fins el més rich propietari, necessitan avuy més que may d'aquest llas d'unió, tota vegada que las lleys, en comptes d'afavorir á l'agricultura, moltes voltas están en plena contradicció ab el desenrotillo de la mateixa, com á fetas per personas que si bè poden rennir quelcoms qualitats, son en sa majoria completament ignorants en qüestions agrarias. Hi ha d'haver, donchs, qui vigili, qui dongui 'l crit d'alerta sempre y quan aquellas ens perjudiquin, y aixó es lo que fan las nostras Societats.

Per altra part, son tantas las ventatjas que proporciona la Cámara Agrícola, que s'ha vist en la necessitat d'extendre la seva esfera d'acció, á fi de que tothom se 'n pugui aprofitar. Tals sons las que 'n resultan de las diversas operacions á que la Cámara 's dedica, y que no vull explicarlas, perque son ja bèn conegudas de tots quants m' escoltéu.

Ara bè; veyent la Junta directiva els perjudicis en que ab molta freqüencia s'hi trobavan alguns pagesos, consocis nostres, d'aquesta comarca, per tenir d'anar á Granollers expressament pera provehirse de guanos y altres adobs, com també de bonas llevors; en lloch de volguer la Cámara centralisar ditas operacions, ans bè moguda d'un esperit eminentment descentralisador, no ha tingut cap reparo, no hi ha trobat cap inconvenient en crear aquesta Delegació ó Sucursal en interés y benefici dels agricultors de Caldas y sos voltants. Y lo mateix farà en quants indrets siga necessari. ¡Tant de bó que aquesta hermosa descentralisació fos imitada en otras esferas de la vida pública, puig el país no aniria tan malament!

D'un temps ensá, no hi ha hagut cap sessió, no ha tingut lloch cap reunió de la Junta directiva, en que no s'hagi tractat favorablement el projecte de creació d'aquesta Sucursal de Caldas de Montbuy, y gracias als esforços y activitat de vostres compatricis, senyors Torras y Boquet, y á la bona voluntat dels individuos tots de la Junta directiva, s'ha pogut avuy portar á felís realisació lo que fins ara era no més que un desitj de tothom.

Vaig á llegirvos las ressenyas que constan en el llibre d'actas de la Cámara agrícola del Vallés, referents á dita creació.

En la de la sessió del día 14 de Janer d'aquest any, s'hi llegeix lo següent: «.... En atención á la necesidad que existe de establecer por aquella parte de la »Comarca —se refiere á la vostra— como por otras, algunos núcleos que extiendan »y fortalezcan la acción de la Cámara, se acuerda designar á los Sres. Torras, »Boquet y Ros para que vean si puede establecerse una Delegación ó Sucursal en »Caldas ...»

En la Junta general del 28 de Janer, el senyor Dachs, President de la Càmera Agrícola, parlà també en igual forma davant de tots els socis.

La de la sessió del 11 de Febrer diu aixís: «Presentado un proyecto de Bases para la organización y funcionamiento de las Sucursales ó Delegaciones de la Cámara agrícola, se abrió amplia discusión sobre el mismo, acordándose algunas modificaciones que la Junta creyó oportunas.» Algunes d' aquestes modificacions que introduí la Junta directiva de la Càmera, tingueren per objecte donar més extensas facultats á las Sucursals, de las que 's donavan en el projecte presentat per els senyors Torras y Boquet. Una d' ellas, per exemple, es la de deixar en complerta llibertat á la Delegació pera que nombri President á qui tinguin per convenient els socis de la mateixa, quedant *ipso facto* considerat desde 'l moment de la seva elecció com individu *nato* de la Junta directiva de la Càmera central; sent aixís que 'l projecte dels esmentats senyors partí del principi d' obligar als socis de la Delegació que nombressin pera l' esmentat càrrech á qui reunís per endevant el caràcter d' individu de la Directiva de la Càmera. Es, donchs, una mostra més del esperit descentralisador de que estém tots animats.

En la del 24 de Mars s' hi llegeix:

«... A petición del mismo Sr. Torras, confirió la Junta facultad á dicho señor y al señor Boquet á fin de que puedan contratar los dos, ó uno solo de ellos, sobre el alquiler de un local en Caldas de Montbuy para domicilio de la Delegación que allí se establecerá, acordándose al propio tiempo subvencionar los gastos para el mueblaje del mismo.»

Finalment, l' acta de l' última sessió, que tingué lloch el dia 28 del passat Abril, diu aixís:

«... Fijóse la fecha del 23 de Mayo, segundo día de Pascua de Pentecostes, para la inauguración oficial de la Delegación de esta Cámara en Caldas de Montbuy, toda vez que semejante fecha coincide con la feria de dicha población, lo que la hará más solemne, etc.»

Com veyeu, donchs, la Càmera no ha desatés ni desatendrà may cap necessitat que 's presenti, encara que aixó porti la disminució en part de las sèvas atribucions, puig ans que tot tè en compte 'l benestar de l' agricultor á benefici del qual obeheix la seva creació.

Gracias, donchs, heu de rendir als esmentats senyors Boquet y Torras, com també á las autoritats locals que ab sa presencia y bon zel venen á donar relleu á la present solemnitat.

Y termino aquesta breu Memoria, pera no molestar més vostra benévola atenció, desitjant que dels fruyts y bons resultats que de l' establiment de vostra Delegació se 'n segueixin, vos siguin tan profitosos y abundants com voldria el que ha tingut l' honor de dirigirvos la paraula en nom y representació de tots els seus companys de la Junta Directiva de la Càmera Agrícola oficial del Vallés.

«He dit.»

Després dels aplausos que coronaren la notable disertació del Sr. Molina, va fer us de la paraula el Sr. Boquet, que ab hermosa entonació y molta eloqüència va

dirigir al auditori un ben pensat discurs, fent l'apologia de la societat y las ventatjas que porta, ja que sense ella —digué— els Governns ens carregarian continuament de contribucions més pesadas encara de las que tenim avuy día.

Se aprofitá d' aquesta veritat pera fer una crida pera que sense distinció de idees polítiques s' inscrigués tothom com á soci de la Delegació.

Tingué també paraulas afectuosas pera las autoritats, agrahint la seva assistencia, y pera 'ls forasters als qui va donar la benvinguda.

El propietari de la Admetilla, D. Joseph M.ª Draper, ab la facilitat de paraula que el caracteriza, va fer veure també pràcticament la necessitat de las associacions agricolas, ja que els descobriments d' avuy día constitueixen una nova fasse én la agricultura, y es precis que tots els pagesos —digué— s' aprofitin de tals innovacions, lo qual no fora tan factible si las entitats agricolas no las patrocinessin ó no fessin comprendre als pagesos las ventatjas que proporcionan. Va combatre l' apatia que regna avuy día en totas las classes socials pero més encara en las agricolas pera formar part d' associacions, apatia en part fundada, puig que al pagés se l' ha fet víctima de moltas explotacions; mes tal allunyament no 's comprén tractantse d' associacions que com la nostra no tenen altre objecte que 'l bè de l' agricultura ja que fins pera ferse escoltar dels poders públichs es més possible lograrho obrant en comú, que no particularment.

Va aixecarse á continuació el senyor Ecónom, qui va fer notar que encara que sembli á primera vista no tenir cap relació la Religió, allí per ell representada, ab l' acte que se celebraba, no obstant, no es aixis ja que las associacions agricolas miran per el bè material del pagés, y allí ahont s' hi veu prosperitat terrena deguda á la germanor que d' ella neix, s' hi veu també una inspiració y confiança en l' altra vida pera lograr un dia el benestar etern. Per altra part, l' associació de personas honradas porta sempre l' ordre en tots els conceptes y evita d' aquest modo que imperi l' anarquia y las baixas passions.

Finalment, D. Francisco de P. Torras, després de manifestar que ocupa la presidencia en nom del digne president de la Cámara Sr. Dachs, fa veure als socis que no han de anar á cercar á la Cámara únicament las ventatjas materials ó econòmicas, sino que ans que tot deuen veurehi en ella l' unió y la forsa moral que proporciona tants beneficis als agricultors. Els hi recomana que no siguin exigents. preguntant que disimulin las deficiencias que hi poden observar, sobre tot en un principi, fentloshi present que 'l benefici material es secundari devant del benestar moral que la Cámara ens reporta; donant ab aixó per terminat l' acte.

Tant aquest orador com tots los que prengueren part en la cerimonia, foren molt ovacionats per el numerós públich que omplia el local.

Com á final de testa, tots els individuos de la Junta directiva de la Central que vingueren expressament pera aquest acte, foren obsequiats per la Junta y socis de la Delegació ab un ben servit y abundant dinar, al establiment de banys conegut per can Broquetas, reunintse á taula uns vinticinch comensals y ocupant las capsaleras els senyors Alcalde y Ecónom, regnant la mes coral armonia durant el mateix.

Va resultar, donchs, una festa de la que segurament ne guardarém tots molt bons recorts.

Federació Agrícola Catalana

El primer dimars d'aquet mes va presidir per primer cop la reunió mensual de la Federació Agrícola, el nou president D. Leoncio Soler y March, el qui comensà per dirigir una afectuosa salutació a las entitats federadas, proposant además un vot de gracias pera la Cambra Agrícola del Vendrell y Comissió organitzadora del Congrés darrer, vot de gracias que agrai en sentits termes el president d'aquella Cambra D. Joan Vilà.

Assistia a la reunió, entre altres consocis nostres, D. Salvador Boquet, President de la Delegació de Caldas, nova entitat que fon admesa dins de la Federació.

Seguidament se tractà del tema posat a la convocatoria, ó sigui, medis de fomentar las associacions agrícoles, admetentse unas bases presentadas pel senyor Soler y March que coincideixen ab apreciacions formuladas pels senyors Raventós, Vidal de Llobatera y altres. Segons aquestas bases, una comissió de la Federació, ab representants a cada capital de provincia, cuidarà de formular y presentar els Estatuts als respectius Guberns civils; la mateixa comissió contribuirà, en lo que pugui, a aplanar las dificultats que 's presentin pera la formació d'associacions y 's procurarà que aquestas estiguin formadas per todas las classes agrícoles, de manera que todas ellas rebin beneficis positius de l'associació.

El President doná compte d'haverse resolt favorablement, en part, la demanda formulada per variass corporacions agrícoles, entre altres la del Vallès, contra la contribució imposada a las serras mecánicas, ja que s'ha rebaixat en la meitat aquella contribució.

Es un criteri injust y illogich el del ministre, perque per ser llògich hauria d'imposar ó tota la contribució ó no ferne pagar cap; pero del mal, el menos.

Aixis mateix, el president del Institut, senyor Girona, doná altra noticia ben falaguera, consistent en que, segons comunicacions del ministre d'Agricultura y del director de Correus, aviat se concedirà la franquicia postal a las Cambres Agrícoles oficials, com temps endarrera 's concedí a las de Comerç.

Com se recordarà, nosaltres en aquest punt, també havíam fet moltes gestions

Se va parlar de la qüestió dels alcohols, acordantse enviar el telegrama que segueix: «Presidente Consejo ministros. Reunión Federación Agrícola Catalana-Balear acuerda rogar V. E. se sirva patrocinar hasta convertirla en ley solución acordada Congreso Agrícola Vendrell respecto tributación alcoholes.—Presidente, Leoncio Soler y March.»

També s'enviá un altre telegrama respecte al projecte de ferro carrils secundaris.

El nostre President D. Salvador Dachs, prengué la paraula pera fer adequadas observacions respecte del projecte de Lley Municipal, contestant el senyor Soler que, al discutirse en el Congrés, els diputats de la Federació ab altres, no deixarian de vetllar pel benestar dels municipis rurals.

Finalment, a proposta del senyor Vidal de Llobatera, la vinenta reunió de la Federació deliberarà sobre 'l següent important tema: «Creació d'un mercat de productes agrícoles a Barcelona.»

Convindria que al tractarse d'aquesta qüestió proposada per el senyor Vidal, assistissin a la reunió de la Federació, agricultors de la nostra comarca, tota vegada que té molt interès per nosaltres.

INFORMACIÓ EXTRANJERA

Situació agrícola de Alger: A mida que 'ls blats van espigant, se comprén els perjudicis que han causat las plujas del hivern passat.

En tot terreno impermeable, la cullita es perduda. Salvo els blats sembrats abáns de las plujas, donarán una cullita mitjana.

Els farratjes son abundants y de bona calitat, pe'l bon temps actual.

La vinya promet, «si bè no 's pot vendre la pell del os abáns de matarlo.» Hi ha perill d' algunas malalties que estant esperant moment per destruhir en alguns días las falagueras esperansas.

Hi ha hagut l' hivern passat una gran mortalitat entre 'l bestia de llana y 'ls anyels, que havent resistit la epidemia, encara segueixen malalts. D' aquesta escasés n' ha resultat una forta alsa de preu, que ha sigut valuada á un 50 per 100 respecte del preu del any passat.

Els bous se pagan també á mòlt preu, á conseqüencia de las expedicions que 's fan.

La cullita del blat á América: El Govern federal calcula que aquest any el cultiu del blat cobreix 800,000 hectáreas de menos que l' any passat, y que las apariencias de la cullita son mòlt inferiors á las dels deu últims anys en igual época. La proporció es de 76'5 aquest any, per 84'1 que resulta com á terme mitj de la última decena.

Segóns noticias dels Estats-Units cullirán uns 20.000,000 de quintás de menos que l' any passat.

Per consegüent, la producció americana no pesarà pas en la cotisació europea.

Fransa.—*Transport dels gèneros en vagóns refrigerants:* La qüestió del transport dels gèneros en vagóns refrigerants es, després d' alguns temps, l' ordre del dia. La Companyia d' Orleans, que proveheix á París de carns, virám y demés gèneros alimenticis, no podia deixar d' introduhir tan útil millora pe'l transport dels expresats gèneros durant las calors.

A fi de posar ràpidament aquets nous medis á disposició dels expedidors l' expressada companyia ferrocarrilera, apoya ab tot son poder á una societat novament constituída pera organisar en totas sas vías el transports en vagóns refrigerants. Un d' aquets serveys funciona desde primer de Maig en la vía desde Burdeus á Angulema, y els resultats obtinguts son del tot satisfactoris.

Parescudas organizacions s' están preparant al centre de Fransa; aquesta mena de transports serà un gran bè per l' Agricultura, puig que facilitarà el trafech de gèneros alterables pe'ls calors.

El consum dels adobs químichs á Italia: Cada any pren una importancia més considerable l'ús dels expressats adobs en aquell pays. En 1903 l'Italia va emprar a prop de 4 millóns de quintás de superfosfats minerals y d'os. Aquets adobs que eran proporcionats en altre temps casi tots per Inglaterra, Bèlgica y Fransa, son avuy dia fabricats per més de 50 fàbricas italianas.

Las «escorias» son cada dia més usadas y procedeixen dels establiments metalúrgichs d'Alemania, de Luxemburch y una mica d'Inglaterra. Aquet pays proporciona, ademes, las duas terceras parts del sulfat amoniach.

Els adobs potásichs, quina consumació es encara poca, si bè en vía progressiva, son procedents exclusivament d'Alemania.

Actualment, fora dels adobs orgánichs, l'Italia emplea 5.075,000 quintás de adobs químichs valorats en uns 43 millóns de liras.

CRONICA

La entrega de géneros.—Está acordat, y aixís ho manifestárem en el número del mes d'Abril de 1902, página 98, de nostra *Revista*, que tot género que 'ls Srs. socis rebin de la Cámara han de pagar-lo al comptat ó formalisar el corresponent préstam en deguda forma y de cap manera quedarlo á déurer.

Ho recordém perque tothom s'abstingui d'anar á buscar géneros á fiar; ja que tant per cumplir ab lo que hi ha disposat, com per evitar els abusos que podrián cométrers, s'han donat órdres terminants al Administrador Sr. Comas á fi de que tots els socis al rébrer qualsevulga género de la Cámara, paguin en el acte son import ó bè formalisin el corresponent préstam.

Las nostras suscripcions.—Durant tot aquest mes de Juny continuaran obertas las duas suscripcions que hi ha comensadas per costejar una imatge de Sant Isidro ab destí á aquesta Cámara y per honrar la memoria de D. March Mir y Capella, á Sant Sadurn de Noya; per lo tant, fins el dia 30 tenen temps per suscriurers els que desitjin contibuirhi.

Aixís mateix esperém que durant dit plasso ingressarán las cantitats per que varen suscriurers els Srs. socis que encara no ho hagin fet.

La imatge de Sant Isidro.—El dia 19 del prop passat mes de Maig nostre respectable consoci Dr. D. Antoni Casellas, Degá del Vallés, assistit de mossen Saderra, va benehir l'imatge de Sant Isidro y 'l edifici social, en presencia de la Junta Directiva y dels Srs. socis que 's trobavan en la Cámara.

Després de resseguidas totas las dependencias de la casa, el nostre molt estimat president D. Salvador Dachs va tenir la finesa d'obsequiar en son despatx á tots els assistents á la religiosa cerimonia ab dolsos y vins escullits de son celler de *Blancafert del Moll*.

Hem rebut el primer número de la *Revista Rural*, publicació de la Càmera Agrícola Oficial de Caravaca. Corresponem al saluto que envia al públich y á la premsa, y ab molt gust establím el cambi ab nostra *Revista*.

La casa «Hijos de José Preckler» ha tingut la atenció, que agraphím, d' enviarnos el plano anunciador de Barcelona, son ensanxe y pobles agregats.

La Secció 1.ª de la nostra Càmera ha donat diferentas partidas de llevar de cotó á algú soci que n' ha sollicitat, qual llevar es de la que 'ns va enviar la Direcció general d' Agricultura.

Junt ab la llevar, s' han donat instruccions impresas respecte al modo de sembrarla y las sèvas prácticas culturals.

Recomaném á tots els que han sembrat cotó que 's prenguin la molestia de per dre tots els datos que creguin convenientes pera ajudar á formar concepte de las ventatjas y desventatjas que pugui tenir aquest cultiu.

Aquets datos, si ens els donan, nosaltres els ordenarém en una Memoria que sens dubte tindrà el seu valor pera coneixe si convè ó no dedicarse á tal cultiu.

El cotó que 's va sembrar ja es nat.

El día 29 del passat mes va inaugurar-se á Vilanova y Geltrú una Societat económica ab la denominació «Foment del Trevall». Hi forem convidats, y no poguenthi assistir, hi varem enviar la nostra adhesió.

Tingui moltas prosperitats el Foment del Trevall, de Vilanova.

Llegím en el nostre confrare el Butlletí del Sindicat Agrícol d' Olot que en lo que va d' any han ingressat en aquell Sindicat 105 socis.

Lo dels testaments.—A la sala segona del Tribunal Suprem s' ha resolt afirmativament la qüestió de la validesa dels testaments en que intervingueren com á testimoni els dependents del notari autorisant.

Tothom deu alegrarse de semblant decisió del Suprem, donchs acaba ab el perill de disgustos y rahons á que estaban exposadas la major part de familias catalanas, com en el seu temps varem fer veure, ja que com se recordarà, la Càmera Agrícola Oficial del Vallés va tenir iniciativas y va fer gestions sobre aquest assumpto, que senyalan una de las majors glorias de la nostra Corporació.

La Junta Directiva de la Càmera ha enviat un telegrama de felicitació al senyor Zulueta per la energia ab que ha defensat al Congrés Espanyol, las conclusions votadas al Vendrell respecte á la qüestió dels alcohols.

LISOL.

L' *insecticida mes enérgich*. No es tóxic, ni corrosiu, ni perillós. Destruheix tota classe de larvas, ous é insectes *enemichs de la vinya*, del *arbres fruyters* y de las *hortalissas*, d' efectes segurs contra la *serpeta* y *demés cotxinillas* del taronger, llimoner, olivera, garrofer, etc., aixís com contra tota classe de pugons.

D' ús indispensable en *remaderia* pera la neteja y curació de las maluras micróbicas del *bestiar* aixís com pera 'l sanejament de quadras, corts, galliners, etc.

PREUS } A 2'50 pessetas pot de 1 kilo.
 » 2 » kilo en llaunas de 12 kilos.

De venda, en la casa dels fabricants

MORA Y C.^A

Ronda de Sant Antoni, 60.—BARCELONA

y en las principals droguerías d' Espanya.

J. ESPINÁS S. EN C.

BARCELONA.—SANS

GUANOS QUÍMICHS—ORGÁNICHS

Esponjan la terra y modifícan el seu estat físich

Premiats ab medalla d' or en diferentas Exposicions

Primeras materias

Serradura fina y granada de banya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA

Vda. y Fills de B. Gazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropòsit pera las vinyas, cánem, blat, arbres, etc.

Taller de construcció y reparació de maquinaria

DE

FÉLIX RIBOSA

Especialitat en bombas, molins de vent y demés aparells pera rego.

Carrer del Condestable y den Palaudarias,
(cantonada á la Plassa de la Corona)

GRANOLLERS

COTXE-FAETÓN

en molt bon estat per vendre. Rahó, en l' Administració de la Cámara.

EN VENDA

Un billar ab els seus accessoris

ES VENTURER

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista